

24/9/23

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

TER BESLISSING

**Directoraat Generaal
Langdurige Zorg**
Directie Maatschappelijke
Ondersteuning
Team C

Opgesteld door

Aan Minister LZS Deadline: 25-09-2023

Datum document
18 september 2023

Kenmerk
3696570-1053710-DMO

Bijlage(n)
5

nota

(ter beslissing) BNC-fiche richtlijn invoering Europese gehandicaptenkaart en Europese gehandicaptenparkeerkaart

OGZ
clg
ahh

1. Aanleiding

- Op 6 september publiceerde de Europese Commissie (hierna: Commissie) hun voorstel voor een richtlijn voor het invoeren van een gestandaardiseerde Europese gehandicaptenkaart en een nieuwe gestandaardiseerde Europese gehandicaptenparkeerkaart in alle lidstaten van de Europese Unie (hierna: EU).
- De Tweede Kamer heeft op dit onderwerp een behandelvoorbehoud geplaatst waardoor het binnen drie weken na publicatie een Kabinetsappreciatie dient te ontvangen middels een BNC-fiche.
- Op woensdag 20 september wordt het BNC-fiche behandeld in de interdepartementale werkgroep ter Beoordeling van Nieuwe Commissievoorstellen (BNC) en op dinsdag 26 september in de interdepartementale Coördinatie Commissie voor Europese Integratie- en Associatieproblemen (CoCo). Het BNC-fiche moet uiterlijk vóór het CoCo-overleg worden goedgekeurd door u.

2. Geadviseerd besluit

- Akkoord te gaan met de inhoud van dit BNC-fiche ter bespreking in het CoCo-overleg en doorgeleiding naar de MR (29 september 2023). Na MR-akkoord wordt het fiche aan het parlement toegezonden. Indien er nog grote wijzigingen volgen uit het BNC-overleg en CoCo-overleg dan informeren wij u nader.

3. Kernpunten

- De Commissie stelt een richting voor, voor de invoering van een gestandaardiseerde Europese gehandicaptenkaart en een nieuwe gestandaardiseerde Europese gehandicaptenparkeerkaart.
- IenW is beleidsinhoudelijk verantwoordelijk voor de Europese gehandicaptenparkeerkaart en is nauw betrokken geweest bij het opstellen van het BNC-fiche.
- Het beoogde doel van het Commissievoorstel is het bereiken van wederzijdse erkenning van de nationale gehandicaptenstatus tussen de EU-lidstaten zodat EU-burgers met een beperking van dezelfde speciale voorwaarden en/of preferentiële behandeling die overheidsinstanties en particuliere ondernemers bieden kunnen profiteren als de nationale burgers met een beperking. Het gaat om allerlei publieke en private diensten, activiteiten en faciliteiten op uiteenlopende terreinen (o.a. cultuur, vrije tijd, toerisme, sport, openbaar vervoer, particulier vervoer en onderwijs), ook wanneer deze niet tegen betaling worden aangeboden, evenals de toegang tot parkeervoorzieningen- en faciliteiten die voorbehouden zijn voor personen met een beperking. Voorbeelden zijn gratis toegang, kortingen, persoonlijke assistentie en het verkrijgen van toegankelijke informatie.
- De lidstaten mogen zelf bepalen wie zij erkennen als persoon met een beperking en wie daarmee in aanmerking komt voor de gehandicaptenkaart en de gehandicaptenparkeerkaart. Daarnaast bepalen de lidstaten ook welke speciale voorwaarden en/of preferentiële behandeling zij toekennen aan de kaarten. Ook zijn de lidstaten zelf verantwoordelijk voor de afgifte van de kaarten, het waarborgen van de naleving van de richtlijn, de bescherming van persoonsgegevens van mensen met een beperking, het bepalen van de sancties in het geval de richtlijn niet wordt nageleefd en moeten de lidstaten alle nodige maatregelen nemen om elk risico op vervalsing en misbruik van de kaarten te voorkomen. Tot slot, het voorstel doet geen afbreuk aan de bevoegdheid van de lidstaten om naast de voorgestelde Europese kaarten op nationaal, regionaal of lokaal niveau een certificaat, gehandicaptenkaart of enig ander formeel document voor personen met een beperking uit te reiken.
- Nederland steunt het voorstel en onderschrijft de doelstelling, namelijk het bevorderen van het vrije verkeer van personen met een beperking binnen de EU en de gelijke behandeling van EU-burgers met een beperking, die de Commissie met dit voorstel nastreeft.
- Naast het positieve oordeel onderkent Nederland ook verschillende aandachtspunten. Een belangrijk aandachtspunt is dat het voor Nederland van groot belang is dat de gehandicaptenkaart niet bedoeld of onbedoeld mensen uitsluit en dat er ingezet blijft worden op verbetering van toegankelijkheid voor iedereen, ook zonder een kaart te laten zien. De overige aandachtspunten vindt u in het BNC-fiche.

Kenmerk

3696570-1053710-DMO

4. Toelichting

a. *Draagvlak politiek*

- Er is naar verwachting in de EU (zowel binnen de Raad als het Europees Parlement) brede steun voor de invoering van de Europese gehandicaptenkaart. Zowel de EU-lidstaten als de EU zijn partij bij het VN-verdrag

handicap, waarvan de Commissie met het voorstel de verdere implementatie door lidstaten wil ondersteunen. Tegelijkertijd hebben verschillende lidstaten benadrukt dat het van belang is dat het aan de lidstaten is om te bepalen wie in aanmerking komt voor een kaart. Verschillende lidstaten, waaronder Nederland, hebben ook aangegeven de gehandicaptenkaart en de gehandicaptenparkeerkaart gescheiden te willen houden.

Kenmerk
3696570-1053710-DMO

- In het verleden zijn er een schriftelijke Kamervragen gesteld over de Europese gehandicaptenkaart, maar de afgelopen tijd is er geen aandacht geweest voor dit onderwerp. Dit kan veranderen zodra het BNC-fiche wordt gedeeld met de Kamer. In de bijlage vindt u deze Kamervragen en de beantwoording.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

- Belangenorganisatie Ieder(in) heeft aangegeven dat zij het voorstel steunen, maar dat zij nog veel vragen hebben over hoe de kaarten in de praktijk gaan werken.
- Er is enige aandacht geweest voor het voorstel in de pers. Dit heeft echter nog niet geleid tot persvragen. Dit kan veranderen wanneer de kabinetsappreciatie bekend wordt gemaakt.

c. Financiële en personele gevolgen

De financiële en personele consequenties van het voorstel voor de Rijksoverheid en/of medeoverheden zijn onbekend. Er bestaan nog te veel onzekerheden over de nationale uitwerking van het voorstel om een schatting te kunnen maken. Het is zeer aannemelijk dat de implementatie en uitvoering van het Commissievoorstel financiële kosten met zich meebrengen. Denk bijvoorbeeld aan de productie- en leveringskosten van de kaarten, het uitvoeren van eventuele medische keuringen en een publiciteitscampagne bij de lancering van de kaarten. U vindt hierover meer informatie in het BNC-fiche onder paragraaf 5b.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

- De Commissie stelt een richtlijn voor tot instelling van de Europese gehandicaptenkaart en de Europese gehandicaptenparkeerkaart. De consequenties voor nationale en decentrale regelgeving en/of sanctionering beleid zijn afhankelijk van de nationale uitwerking van het voorstel. Het ligt er aan bij wie de kaart aangevraagd kan worden en wat voor voorwaarden voldaan moeten worden om er één te krijgen. Pas dan kan worden bepaald door wie en op welk niveau van regelgeving er iets geregeld moet worden.
- Voor wat betreft de Europese gehandicaptenparkeerkaart lijkt het voorstel te vragen om een grotere verwerking van privacygevoelige data dan nu het geval is. Zo wordt gevraagd om monitoring, fraudebeperking en het koppelen van data tussen verschillende lidstaten en overheidslagen om de digitale kaart mogelijk te maken. Het voorstel zal naar verwachting in ieder geval leiden tot een aanpassing van de Wegenverkeerswet 1994 en de Regeling gehandicaptenparkeerkaart. U vindt hierover meer informatie in het BNC-fiche onder hoofdstuk 6.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

VWS is leidend in dit traject. Het BNC-fiche opgesteld met IenW. IenW heeft nog niet besloten of zij het BNC-fiche als besispunt laten goedkeuren door hun bewindspersoon.

Het fiche is afgestemd met de volgende betrokkenen: IZ, WJZ, FEZ, de coördinator Regeldruk, directie Sport, IenW, SZW, OCW, BZ, EZK, VNG, RDW en de PV in Brussel.

Kenmerk
3696570-1053710-DMO

f. *Gevolgen administratieve lasten*
N.v.t.

g. *Toezeggingen*
N.v.t.

h. *Fraudetoets*
N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

[Redacted]